

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredni nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 552. •

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Ženevski manjšinski kongres in Slovenci.

31 narodov iz 13 držav je zastopanih na kongresu narodnih manjšin v Ženevi in letos kakor tudi že lani predseduje temu kongresu Slovenec dr. Vilfan. Že samo v tem delstvu je označen veliki pomen ženevskega manjšinskega kongresa, pa čeprav je jasno, da je le osebna zašluga dr. Vilfana, da je Slovenec predsednik tako odličnega kongresa.

Še bolj pa je označen pomen ženevskega kongresa manjšin za nas Slovence v tem, da je tretjina našega naroda odtrgana od svojega maternega telesa. V tem delstvu je najsilnejši apel, da se z vso silo zanimamo za ženevski kongres in da s svoje strani storimo vse, kar je v naši moči, da ta kongres čim najbolje uspe.

Ni naša naloga, da potek manjšinskega kongresa v Ženevi kritikujemo, temveč naša dolžnost je, da s svojim delom, s svojo materialno politiko podpremo avtoriteto dr. Vilfana in dokažemo, da je naš narod tudi sam pripravljen storiti to, kar zahteva od drugih. Ne gre, da na eni strani zahtevamo za svoje manjšine v tujini vse pravice, na drugi strani pa odrekamo manjšinam v naši državi pravice, ki jim vsekakor grede. Dvojna resnica je vedno napačna, ker je nemoralna. Samo z moralo pa se da rešiti zasluženi narod, ker samo morala da manjšini ono silo, da vzdrži v neenakem boju.

In še nekaj. Ženevski kongres se je čisto pravilno postavil proti vsakemu iredentizmu. Sredstva moderne države so tako močna, da more vsako manjšino stresti, če bi si ta dovolila kakšne iredentistične želje, ali pa bi celo te skušala uveljavljati. Nič manj jasno pa ni, da ne bi nikdar doživeli II. manjšinskega kongresa, če bi ta le količkaj dihal po iredentizmu. Kar velja glede iredentizma na splošno, pa velja še zlasti glede naše manjšine v Italiji. Že danes je nasilje nad našimi brati v Italiji tako grozno in tako silovito, da morajo biti naši ljudje trdi ko kraška skala, da ohranijo pod tem nasiljem svojo nacionalno zavest. Le par nepremišljenih korakov od njih, pa tudi njih ko jeklo trdna volja ne bo vzdržala. Zato pa je tudi že skrajni čas, da se pri nas neha vse to prazno besedičenje z iredentizmom in vse te še bolj prazne grožnje o krvavem obračunu ob Soči in slično. Vse te fraze nimajo prav nobenega drugega efekta, ko da kompromitirajo našo demokratičnost in kar je še neprimerno hujše, da kompromitirajo — naše brate tam preko. Dejansko z vsemi temi sanjavimi besedami bratom tam preko samo škodujemo, mesto da bi jim pomagali.

Če hočemo, da bo naša manjšinska politika uspešna, potem moramo skrbeti, da bo realna. Realna pa je manjšinska politika, ki se sedaj določuje v Ženevi, in zato je naša dolžnost, da sprejmemo sklepe ženevske manjšinske konference kot svoje. Če pravi ženevska konferenca, da treba dati manjšinam kulturno avtonomijo, potem smo dolžni tudi mi, da jo damo manjšinam v naši državi, ne pa da jo samo zahtevamo za svoje manjšine v tujini. Šele potem, ko smo šli z dobrim zgledom naprej, smo tudi legitimirani, da nastopamo z isto zahtevo za naše manjšine v tujini. Ni res, da moramo mi počakati na trenutek, ko bodo to pravico dali večji narodi. V interesu malih narodov je, da so prvi propagatorji demokracije, ker ta štiti neštevilne narode in jih varuje pred imperializmom in nasiljem velikih. Če bi vladali danes še časi Navpsa, bi nož uničil vse naše Primorce, kakor je uničil Vzhodne Gote.

Ozadje radičevega nastopa proti vladi in dr. Nikiću.

Zagreb, 1. septembra. Radičevski krogi o položaju: Te dni se je mislilo, da mora vlada po Radičevem govoru v Pregradi pasti. Energično stališče Stjepana Radića je presenetilo samega načelnika vlade Uzunovića in radikali so začeli takoj pripravljati teren. Položaj HSS v današnji Uzunovićevi vladi ni lahek. Mesto sredi avgusta se sestane parlament šele v začetku oktobra, mesto da ide dr. Nikić iz vlade, vzame on dopust in pojde v Brod za deset dni, da utrdi svoje pozicije. Iz vasi prihajajo pritožbe, proti upravi, proti dr. Nikiću in proti mnogim drugim stvarim. Dogajajo se slučajji, napram katerim stranka Stjepana Radića ne more ostati ravnodušna. Široki sloji naroda ne vidijo onega, kar se je obljubljalo ob sklepanju sporazuma z radikalno stranko. Široki sloji ljudstva opazajo, da so mnoge obljube ostale samo obljube in vse, kar je storjeno s strani HSS, je bilo treba izvajati. Ta situacija se povsod jasno opazi. Pri Hrvatih se čuti gotova nezaupljivost proti radikalni stranki. Krivi so tega elementi v radikalni stranki, ki jih je politika sporazuma vrgla iz sedla in rujejo sedaj proti situaciji, ki je uvrstila državo in dvignila avtoriteto oblasti.

In sedaj se prihaja vprašanje dr. Nikića. Radikali imajo izbirati med Radi-

ćem in Nikićem. Same velika avtoriteta Stjepana Radića more vzdržati začeto linijo sporazuma. Vprašanje dr. Nikića, čeprav na prvi pogled ni važno, je vprašanje časti, ki boli vsakega Hrvata. Srbi to težko razumejo, zato ne rečejo ne »da«, in ne »ne«. Končno je za HSS nerazumljivo, da bi bila v vladi poleg koalicije dveh strank, ki imata v parlamentu večino, še tretja strančica, ki ima en resor. HSS je sprejela sporazum iskreno. Ta sporazum je delal tudi dr. Nikić, a je on v dveh težkih momentih zapustil svojo stranko in se postavil na stran radikalov. Podpirati danes Uzunovićevo vlado znači obenem podpirati tudi ministra za šume in rudnike dr. Nikića v tej vladi. Taka osebna vprašanja so zelo škodljiva za politiko sporazuma in v interesu vsega naroda in normalnega dela v vladi je, da se čim prej rešijo. Kdo bo od Hrvatov minister, ni samo vprašanje močnejše stranke v koaliciji, ampak je v prvi vrsti vprašanje stranke, ki jo v tej koaliciji predstavljajo Hrvati. Z odhodom Stjepana Radića v Ženevo je to vprašanje samo začasno rešeno. Ta incident se ponavlja in to tako pogosto, da je že neprijetno. Ker Radić ni človek slabih živcev, lahko počaka, da radikali izpolnijo svoje obljube.

Noben član vlade ne bo smel dajati javnosti izjav.

Beograd, 1. septembra. Včeraj se je politična situacija nekoliko razčistila, ker se je Uzunoviću posrečilo likvidirati zadnje nesporazumljenje s Stjepanom Radićem. V dobro informiranih krogih se trdi, da bo vlada na eni izmed prvih sej sprejela sklep, da noben član ne sme dajati izjav za javnost in kako naj se ravnajo predstavniki in člani vladnih skupin na političnih zborovanjih, da ne nastanejo konflikti.

Uzunovićevo okolica in Uzunović sam je zadovoljen s poslednjo Radičevim izjavo. Uzunović želi, da se nadaljuje sedanje stanje, da bi tako vlada imela priliko sprejeti zelo važne zakonske načrte.

Neki član vlade je izjavil, da interesi države ne smejo trpeti zaradi kakršnihkoli izjav in naj pridejo te od koderkoli,

ker je država nad vsem drugim. Vlada lahko propade samo v skupščini. Največ govori o tem, da se bo zrušila vlada zaradi nesoglasij in da je njeno stanje nezanesljivo. Ljuba Davidović z ožjo opozicije. A to je smešno in neresno. Lojalen opozicionalec bi se ne smel tako boriti. Mi imamo cel niz zakonskih načrtov, ki so zelo koristni. Ako pogledamo one koristne stvari, ki sta jih izvršila dva člana vlade, dr. Perić in dr. Krajač, vidimo, da vlada ne sedi s prekrizanimi rokami. Prepričan sem, da bo Uzunovićevo vlada doživela 15. oktober. Vprašanje dr. Nikića se bo rešilo dogovorno, kakor je bilo rešeno o priliki zadnjega sestanka Uzunovića z Radićem. Vsekakor ni nikakega konflikta.

KRALJ SE VRNE NA BLED 6. T. M.

Bled, 1. septembra. Kraljevsko dvojico pričakujejo na Bled do 6. t. m. Do takrat pride na Bled tudi rumunski kralj in bo prirejen skupen lov na divje koze na Krmi. Kraljevska dvojica ostane na Bledu do sredine septembra.

REFERAT DR. NINČIĆA.

Beograd, 1. septembra. Včeraj je prejel predsednik vlade Uzunović od dr. Ninčiča obvestilo o sestanku s Stjepanom Radićem in o avdijenci dr. Ninčiča v Splitu. Dr. Ninčič je povdarjal, da je z avdijenco pri kralju zelo zadovoljen in da se kralj popolnoma strinja s stališčem ministrskega sveta, v kolikor gre za vprašanje bolgarskega odgovora na našo noto. Kar se tiče bolgarskega odgovora, se naglašja, da bo naša vlada počaka-

la, da vidi, če bo bolgarska vlada izpolnila svoje obljube, ki jih je dala v noti. Ako se Bolgarska ne bo držala svojih obljub, se bo nastopilo ostro proti njej.

ČEŠKI LISTI IN ZASEDANJE ZVEZE NARODOV.

Praga, 1. septembra. »Narodni Osvojenik« komentira potovanja dr. Beneša v Ženevo in pravi, da gre politika češkoslovaške republike vedno z razvojem mednarodnih zvez v smislu pogodb in sporazumevanj s sosedi. Zaupanje naroda spremlja dr. Beneša na njegovem potu. »Narodni listy«, »Tribuna« in »České Slovo« poudarjajo, da pomeni vstop Nemčije v Zvezo narodov izpolnitev locarnskega sporazuma. Regionalni pakti Male antante so popolnoma v skladu z veliko pacifistično politiko.

narodom, temveč le ljubezen do lastnega. Seveda pa je tudi jasno, da ljudje, ki se ne sramujejo zatirati lastnega naroda, s tem večjim veseljem zatirajo tuj narod. Kjer vladajo fašisti, tam naravno ni pravice ne za lasten narod in še manj za drugorodno manjšino, kjer pa vladajo pravi demokrati, tam pa je svoboda za ene ko za druge.

Nobene izpremembe v vladi do 15. oktobra.

Beograd, 1. septembra. Včeraj se je v radikalnih krogih demantirala vest, da se v radikalnih vrstah vodijo nekake priprave za sestavo nove vlade z Markom Trifkovićem na čelu in da bi v tej vladi prišel na mesto ministra notranjih del Nastas Petrović. Take vesti so zlobne in tendenciozne. Tudi Boža Maksimović uživa popolno zaupanje radikalne stranke in svojih kolegov v vladi. Do 15. oktobra ne bo v vladi nikake posebne izpremembe.

NAŠE ŽELEZNICE SO NAJDRAŽJE V EVROPI.

Beograd, 1. septembra. Minister za promet dr. Vaso Jovanović je včeraj dolgo konferiral z direktorji železniških direkcij in z načelniki oddelkov. Na tej konferenci se je pretresalo vprašanje osiguranja našega izvoza. To vprašanje je bilo povoljno rešeno, tako da se veruje, da to leto ne bo nikakega zastoja v transportu izvoznega blaga.

Istotako je bil sprejet pravilnik za brodarsko plovbo, ki bo predložen ministrskemu svetu na odobrenje. Nato se je razpravljalo o znižanju vozniških cen za osebni in blagovni promet, ker je naša prometna tarifa skoro najdražja v Evropi. Za luksuzne predmete se vozna cena ne bo znižala.

NASTAS PETROVIĆ VSTOPI ZOPET V RADIKALNO STRANKO?

Beograd, 1. septembra. Upravni odbor radikalne stranke dela priprave za sestanek glavnega odbora, ki se bo vršil najkasneje 10. septembra v Beogradu. Zaradi tega je poslan vsem članom radikalnega glavnega odbora poziv. V radikalnih krogih se trdi, da je doseženo zblizanje skupine Bože Maksimovića s skupino Krste Miletića in ni izključeno, da bo ta spor v kratkem likvidiran.

Včeraj v radikalnih vrstah niso demantirali vesti, da vstopi Nastas Petrović zopet v radikalni klub. Tega ni demantiral niti radikalni organ »Samouprava«. To je dalo povod govorici, da je vstop Nastasa Petrovića v radikalni klub že gotova stvar in da je na to pristal tudi sam Pašić.

ARTILJERJSKI OFICIRJI PROTI PRIMU DI RIVERA.

Madrid, 1. septembra. Vesti angleških listov, da so se v Španiji pojavili nemiri, se službeno demantirajo, a se potrjuje, da traja napetost med Primo de Rivero in artiljerijskimi častniki še naprej. Primo de Rivera je pred kratkim izdal naredbu, da napredovanje oficirjev ni odvisno več od službenih let, temveč da jih izbere vlada po svoji uvidevnosti. Zveza artiljerijskih oficirjev je protestirala proti tej naredbi in zagrozila, da bo s silo branila svoje pravice. Primo de Rivera je sklical ministrski svet, ki je sklenil sankcije proti oficirskemu pokretu. Kralju pa se je posrečilo, da odgodi te sankcije.

TANGERSKO VPRAŠANJE.

London, 1. septembra. V spodnji zbornici je izjavil Chamberlain, da Španija ne misli na inkorporacijo Tangerja, temveč želi, da se na konferenci sporazumno z Anglijo in Francijo izpremeni sedanje stanje. Italija s svoje strani želi, da se skliče konferenca, ki naj reši to vprašanje.

Traparija kot argument.

Odkar je prišel »Slovenski Narod« proti izrečni volji pokojnega dr. Tavčarja v nesrečne mladinske roke, pada od stopnje do stopnje. Kakor da bi mladini tudi na »Slovenskem Narodu« hoteli dokazati resničnost dr. Tavčarjevega rekla, da se cekin v njih rokah v govno izpremeni, tako so uničili »Slovenski Narod«. Se pred kratkim vodilen slovenski list, je danes »Slovenski Narod« med najbolj neresnimi listi Slovenije. Naravnost klasična pa postane neresnost »Slovenskega Naroda«, kadar so mladini v težavnem položaju in ko mora braniti izgubljeno stvar.

To se vidi posebno jasno sedaj ob volitvah v Zbornico. Sicer ne piše o zborničnih volitvah »Slovenski Narod« mnogo, toda kadar odpre usta, tedaj blekne naravnost piramidno brihtnost. Tako tudi včeraj, ko modruje o Jelačin-Ogrinovi listi. O vsej tej listi ne ve povedati drugega, ko da sta gg. Jelačin in Ogrin obupala nad zmago, ker kandidira prvi v 4. kategoriji trgovcev, drugi pa v 3. kategoriji obrtnikov. S tem da sta oba priznala, da smatrata izvolitev sigurno le v teh dveh kategorijah, vse druge mandate pa bodo seveda polustrastni esdeesariji! Otroci v resnici ne bi mogli bolj otročje modrovati. Zakaj tudi pri najboljši volji ne moreta gospoda Jelačin in Ogrin kandidirati v več ko dveh kategorijah in zato je za »pamečne« ljudi vedno na razpolago argument, da je samo v teh dveh kategorijah njuna izvolitev zasigurana.

Kdor pa pozna načela demokracije, kdor misli trezno, ta pa ve, da voditelji in nosilci liste kandidirajo vedno v skupini, kjer je največ volilcev. Zakaj zmagava v taki skupini pomeni, da so široki sloji za kandidata, da ni on samo kandidat ene kategorije, temveč

kandidat vsega stanu. Zlasti pa to velja za takega veletržca, kakor je g. Jelačin. Neprijetno večji pomen ima za g. Jelačina izvolitev v 4. kategoriji, ko v prvi, ker taka izvolitev pravi, da ni upravičen govoriti in nastopati samo v imenu veletržcev, temveč v imenu vsega trgovstva.

Te bistvene razlike pa seveda brihtni »Slovenski Narod« ne razume in tudi če bi mu šla v glavo, jo razume in ne sme. Ker njegov poklic je nerganje in dobil je povelje, da na vsak način iztakne kako napako na Jelačin-Ogrinovi listi. In ker ni mogel najti nobene druge, piše, da hoče priti g. Jelačin na hrbtu sejmarijev in branjevecev v Zbornico, ker se zaveda, da mu je kot voditelju slovenskih trgovcev potrebno zaupanje vseh trgovcev in ne samo največjih, temveč tudi najmanjših.

Kako trapasta je trditve »Slovenskega Naroda«, pa še en prepričevalen dokaz. Dr. Kramer je v »Jutru« priznal, da je ponujal samo SLS v Trgovskem in obrtnem odseku najprej 12 potem pa 14 mandatov. Toliko je ponujal dr. Kramer sami SLS! Sedaj pa pravi »Slovenski Narod«, da ne bo dobila Jelačin-Ogrinova lista, za katero ni samo SLS, temveč tudi radičevci, radikali, Nemci in neopredeljeni, več ko 8 mandatov!

Gospodje! Če bi kdo taklo argumentiral med norci, bi ga pretepli. Pametni ljudje pa se vam samo smejejo na vsa usta! Zlasti se vam pa bodo smejali dne 22. septembra, ko boste šteli svoje glasove in ugibali, če jih bo za 8 mandatov.

In presneto dobro boste morali šteti!

Dunajsko pismo.

POLOŽAJ NA SADNEM TRGU. — NARODNA SLAVNOST V DOLNJI PULJI. — SE NEKAJ O SLISKOVICEVH USPEHih V RADIOVAGONU.

Moje zadnje pismo o katastrofi na sadnem trgu se ni naslikalo najhujšega položaja. — Srbske češnje so šle v celih vagonih tudi po 800 Kr ali nekako 70 par, torej komaj za dobro polovico avstrijskih stroškov: blago samo, vsi jugoslovanski stroški in polovica avstrijskih je — izguba. Vse to je zakrivila lista neumnost naših izvoznikov, ki sem jo vnaprej nekako slutil, zato sem že mesec poprej v »N. D.« opozarjal na — pamet. Uresničilo se je vse še v veliko groznejši meri!

Reveži so tisti izvozniki, ki so si fiksno zagotovili neko število vagonov blaga. Poznam take reveže, ki zdaj obupujejo in si pulijo lase z glave (dobesedno razumeti!).

Včeraj in danes je položaj naše češnje že izdatno boljši. Kdor je imel blago že zgodaj na trgu (od 4. do 6. zjutraj), je prodal celo po 7000; ob 9. uri sem že videl cene 6000 do 6500. Vagoni iz Jugoslavije, ki so zjutraj dospeli, bodo imeli že težji položaj!

Za štajerske češnje pripravljajo, naj izvozniki nikar ne hitijo, čim pozneje, toliko bolje. Bosensko in srbsko blago že ponehava dohajati, a naše štajerske češnje bodo ravno lepo zrele, sladke, ki jih tukaj zelo radi kupujejo za vkuhanje ker rabijo manj sladkorja.

Z žganjarji ni zdaj nič! Imeli so tako dobro — letino, kakor še nikoli doslej in so jo izkoristili. — Za zdaj so bogato preskrbljeni!

Hrvatska slavnost v Dolnji Pulji se je sijajno izvršila. — Pulje (Pulendorf) so tri: gornja, srednja in dolnja. Prva je danes največja in je čisto madjarska; zelo so Madjari pred leti tu zidali razna poslopja in namestili in vse okrajne urade; druga je nemška, a Dolnja Pulja je čisto hrvatska. Med 180 hišnimi številkami ni niti ene nemške ali madjarske. — Spomenik v vojni padlim domačinom je tudi čisto hrvatski. Cerkev, šola, občinski urad, vse hrvatsko. Ljudstvo je imovito, sami dobri kmetje so. Vas je lepa, čista, same lepe hiše po švabskem načinu...

Leta 1923 je tu bil vrl kaplan Fran Karale, ki je ustanovil pevsko društvo »Bratimstvo«. Zal, da je moral kmalu oditi na novo župnijsko mesto in društvo je osirotelo. — Pred letom pa je prišel za učitelja mlad predmurec Stefan Pusztai, ki je prišel pridno poučevati petje. — Na blagoslovljenju zastave »Radosti« v Pajngertu (o kateri sem poročal v N. D., Edinosti in zelo obširno, z zemljovidom okraja, v Obzoru) so se Dolnjepoljanci tako ogreli, da so sklenili: Tudi mi hočemo zastavo! — In v treh mesecih se jim je želja izpolnila. Čez 15.000 dinarjev stane, ali imajo jo. Krasen dunajski izdelek je — iz bele in zelene svile. Poleg imena društva se sveti ponosno geslo:

»Slavit ču si narod od moje zibke čez na grob!«

V ovalu je lepa slika sv. Cecilije in prvi takti tega gesla. (Hrvatje v Gradišču imajo navado, da ima vsako društvo svoje geslo, ki ga ob slavnostnih prilikah pojejo za uvod...) Osemnajst društev je prihitelo na hrvatsko

slavnost. Celotno Nove gore v dolnjem Gradišču je prihitelo Junačko društvo, celih 47 km daleč, med temi so hodili 35 km peš, ker se ni moglo voziti! — Kje še vidimo toliko navdušenja in požrtvovalnosti?! — Došla so tudi nekatera nemška in madjarska društva, med njimi »Concordia« preko meje iz madjarskega Kiseka (Güns), znanega iz turških bojev. (To društvo inteligentov je na koncertu popoldne res krasno pelo). — Došli so tudi zastopniki deželnih in državnih oblasti: namestnik deželnega poglavarja, okrajni glavar itd. Tudi oni so zabijali žeblje in želeli društvu uspešno delovanje. Govorili so tudi Nemci in Madjari. — Zupnik Ivan Sabor je imel po blagoslovljenju pred oltarjem na prostem — prekrasen govor, ki bi zaslužil, da bi ga doslovno podal tudi čitateljem N. D. v dokaz, kako danes govore duhovniki hrvaškemu ljudstvu v teh zanimivih krajih. — Predsednik »Bratinstva« se piše Magyár, ali kakó hrvatski je govoril! (Citaj »Obzor«!) Pri tej priliki sem posetil več hrvaških vasi, med temi Veliki Borštov, ki je duša in srce hrvatskega naroda v Gradišču. Po zunanjem licu je lep, velik trg. Tudi tu sta cerkev in šola čisto hrvatska. Domača »Stedionica« je že pred leti zidala »Društveni dom«, v katerem je poleg nje mlekarica, valjni mlin za 2 vagona žita na dan — in pa lična gledališka dvorana z odrom. Tudi kino je tu! — Duša vsemu gibanju je zupnik Martin Meršič star., a pomaga mu nadučitelj Jožef Thüringer. Tudi avtomobilno podjetje je posojilnična naprava. — Vrhutega je tu elektriška centrala!

Včerajšnji dunajski listi vsi zapored po pinesli obširna poročila o izletu radiovagona v Gradiče. — Naj kratko dopolnim svoje poročilo. — Na povratku smo do Brucka na Muri poslušali Gradec, dokler se ni oglasila Budimpešta. Ali tega terenteta ni nihče razumel. Kmalu se je pojavila Praga srednje dobro, a za njo Brno, prav dobro. Potem pa smo slišali: Breslavo, Monakovo, Nürnberg, Draždane, zopet Brno, Breslavo, Kassel, Leipzig, Frankfurt (prenos iz Breslave), Budapest (lepo petje), Bern, Praga, Berlin, Dunaj Budapest, Zagreb (šibko), Milan (prav dobro), Breslava, Rim (običajna govornica nam je teatralno čitala najnovejšo vest), zopet Frankfurt, Hannover (mešani zbor iz neke opere), zopet Rim (kapela), Frankfurt in končno Dunaj »An der schönen blauen Donau«. — Mnogo postaj smo dobro, prav dobro čuli, mnoge so bile bolj slabe vsled vremenskih ovir. V celoti pa: vtis neizmeren, vzvišen. Sredi vlakovega šuma čuješ dvajset in več mest, kakor da sedi v družbi tam daleč in ne v vlakcu na poti proti Dunaju. En sam glas je bil: uspeh je kolosalen! Čast mlademu Hrvat!

Ko bo v kratkem vozil radiovoz na tej progi, pripravljamo, da si po možnosti rezerviramo prostor zvečer od Semmeringa proti Dunaju. Od Gradca do Semmeringa ni tako dobro! Za 1 šiling na uro toliko zabave in iznenadenj!

A. G.

Pred zasedanjem Zveze narodov.

Delovni program jesenskega zasedanja.

Zeneva, 29. avg.

Pred nekaj dnevi je bil sestavljen in končno definitivno redigiran delovni program jesenskega zasedanja Zveze narodov. Dnevni red zasedanja so izdelale posebne komisije in ustanove Zveze narodov. Ko ta poročila odobri Svet Zveze narodov ter doda svoje pripombe, se predloži elaborat komisiji plenuma Zveze narodov v končno odobritev.

Glavne točke jesenskega zasedanja Sveta Zveze narodov so:

Poročilo stalne mandatne komisije (poročevalce zastopnik Švedske).
Poročilo higijenskega komiteja (Japonska).
Poročilo finančnega odbora (Belgija).

Poročilo avtonomnega urada za namestitev grških beguncev (poročevalce še ni določen).
Zaključno poročilo o finančni obnovi avstrijske republike (poročila generalni komisar Zveze narodov).

Zaključno poročilo o finančni obnovi Madjarske (por. gen. kom. Zveze).

Poročilo gospodarskega odbora (Belgija).

Poročilo tehnične komisije za promet in tranzit (Uruguay).

Poročilo gen. tajništva za zaščito dece in o sodiščih za mladostne (Anglija).

Poročilo komisije za intelektualno sodelovanje (Francija).

Poročilo posvetovalne komisije za trgovino z orožjem (Švedska).

Poročilo saarske vladne komisije o jamstvu svobodnega tranzitnega in železniškega prometa na Saarskem (Italija).

Poročilo o resoluciji Sveta Zveze narodov z dne 14. decembra 1925 o grško-bolgarskem vprašanju s posebnim ozirom na begunske vprašanje (Anglija).

Poročila francoske, poljske in finlandske vlade o razorožitveni konferenci (Španija).

Poročilo odbora novinarskih agentur (Belgija).

Poročila o reorganizaciji Združenih železnice Arad—Csanad v zmislu določil Trianonske pogodbe (Belgija).

Poleg tega se bo obravnavala še cela vrsta poročil o proračunskih in administrativnih zadevah Zveze narodov.

Dnevni red plenarnega zasedanja Zveze narodov pa obsega te točke:

Izvolitev komisije za verifikacijo upolno-močen delegatov.

Izvolitev predsednika.

Določitev dnevnega reda.

Izvolitev šestih komisij in njih predsednikov ter podpredsednikov.

Poročila o delovanju Sveta Zveze narodov, sekretarijata Zveze narodov, o izvršenih sklepih, sprejetih na prejšnjem zasedanju Zveze narodov.

Referati o vprašanjih, določenih za sedanje jesensko zasedanje:

o pacifistični ureditvi mednarodnih sporov, o arbitraži,

o varnosti in zmanjšanju oboroževanja,

o zaščiti žen in otrok na bližnjem Vzhodu.

In končno dve najvažnejši točki:

Poročilo prve komisije o sprejemu Nemčije v Zvezo narodov ter

imenovanje stalnih članov Sveta Zveze narodov.

M. L.

INTRIGE.

Zeneva, 29. avg.

Z gotove strani se lansirajo vesti, da na jesenskem zasedanju ne bo izvoljen jugoslovanski zunanji minister dr. Ninčič za predsednika zasedanja. Utemeljuje se ta vest s tem, da bo predsedoval Svetu Zveze narodov že dr. Beneš in da je zato izključeno, da bi člana Male antante predsedovala plenumu zasedanja Zveze in Svetu Zveze narodov. Vendar pa se ta vest ne potrjuje in gre najbrže za intrigo.

M. L.

Beleške.

DALEČ JE KRAJ, DOLGA JE LAŽ.

Nekateri smatrajo Prekmurje za slovensko Sibirijo, naše »Jutro« pa prinaša iz Murske Sobote pravo sibirsko vest, da so gg. Jelačinu in Ogrinu v Murski Soboti »krepko izprašali« vest in jima očitali, da hočeta imeti samo velik »piskerc«.

Ta »velik piskerc« se je izkuhal v pone-deljek zvečer še v večjem piskru »Jutrovi« laži in izmišljotini. Sestanek v Murski Soboti je tako krasno potekel, da bi si esdeesariji laželi take harmonije na sestankih dr. Pivka po Prekmurju! Vsi zborovalci so z navdušenjem odobraval idejo slovenske gospodarske fronte, pri govoru g. Jelačina je padel tudi medklic, da bodo sam. demokrati »pre-sipavali glasove«. Najbolj pa je g. Jelačinu pritrjeval gospod Jože Gašpar, in mu poprej zatrljeval, da bo osebno storil največjo agi-tacijo za slovensko gospodarsko listo.

Ako ni vest »Jutra« prost volilni maneuver, pripominjamo, da naša lista ne agitira s privlačnostjo oseb, nego z idejo slovenske gospodarske fronte. Zato nam izguba ene osebe ne bo niti najmanj škodovala. Vsi prekmur-ski obrtniki in trgovci so z nami in na me-sto enega, jih moremo postaviti sto drugih.

Pač pa ne more »Jutro« utajiti, da sta g. Stefan Šukič iz Murske Sobote in g. Franc Korošec iz Gornje Radgone spoznala lažnjivo »stanovskih« list ter preklcala svoj podpis na SDS proglasu. Tako kot ta dva, spozna-va ogromna večina slovenskih pridobitnih krogov, da za SDS ne more biti mesta v Zbornici!

Zmaga slovenske gospodarske misli bo dne 22. septembra popolna!

AGROMERKURSKI KONZUMARJI.

Listi Zerjavove stranke mislijo, da so za-deli žebelj na glavo, ker so tudi za volilni boj v Zbornico pogruntali za svoje nasprot-nike psyvko. Ampak niso zadeli žeblja na glavo, temveč prav pošteno sebe po glavi. Zakaj očitek »konzumarjev« — tako se nam-reč glasi njih psyvka — ne pripade nikomur tako dobro, ko ravno esdeesarjem. Zakaj nihče še ni naredil v konzumarstvu take po-lomije, ko esdeesariji. Zgodovina Agro-Mer-kurja to jasno dokazuje.

Zato pa tudi naše čestitke onim gospodom veletržcem in trgovcem — ali naj jih tudi mi pričemo imenovati z imeni — ki se navdušujejo za agro-merkurske konzumarje.

VPRAŠANJE.

Kdaj bo objavljena tako- in samozvana Združena stanovska lista trgovskih gremijev?

SE ENO VPRAŠANJE.

Esdeesarski listi pišejo, da so vsi člani trgov-skih gremijev razven treh t. č. predsednikov proti g. Jelačinu in za SDS. Kako to, da je na zadnjem občenem zboru gremijev kljub ve-hementni agitaciji esdeesarjev dobil g. Jela-čin 80 odstotno večino za sebe? Kako to?

IZ STALNOVE RUSIJE.

Kakor znano je med najodličnejšimi člani komunistične opozicije tudi Leninova vdova Krupskaja. Zato kroži po sovjetski Rusiji ta dovtip: Politični biro komunistične stranke je sklenil soderučico Krupskajo vsled njene-ga stranki škodljivega dela odstaviti od nje-nega mesta kot vdovo Lenina.

Politične vesti.

— Zdravje Ljube Jovanovića se boljša.

Zdravje g. Ljube Jovanovića postaja dnevno

bolje. Vsak dan vstaja Lj. Jovanović že iz postelje in v kratkem bo mogel oditi v ko-pališče, da popolnoma ozdravi.

— Pomirjenje v vladi. Iz groženj in proti-groženj se je rodil zopet sporazum. Naravno, da ni ta sporazum irdnejši od prejšnjega, vendar pa zaenkrat zadostuje in geslo g. Uzunovića, da ostane vse pri starem, se je zopet obnovilo. Kakor je gotovo, da v se-danjih razmerah ni želeli preostrih notranjih bojev, tako pa je tudi jasno, da se z večnim odlaganjem rešitve kriza vlade tudi ne reši. Je pač treba enkrat iti stvari do dna, ali pa bo kriza vedno težja. Tako pa, kakor sedaj, stvar vedno ne more iti, ali pa bo vlada za-igrala zadnji košček avtoritete.

— »Timeo Danaos!« Pri spominski slavno-sti bitke pri Mohaču je imel državni upravi-telj Horthy govor, v katerem je poudarjal potrebo zblizanja z Jugoslavijo. Kakor je brezdvomno, da bi bilo za Madjarsko nad vse zdravo, če bi opustila revanšna misel in ži-vela v lepi slogi z Jugoslavijo in kakor bi bil vsled tega razumljiv preokret v madjar-ski politiki, tako pa smatramo za nujno, da so naši državniki nad vse oprezni do teh ne-navadnih sirenskih glasov. Predvsem pa eno: Jugoslavija more živeti v dobrih odnosih le z madjarsko demokracijo, ne pa z onimi, ki ubijajo to demokracijo. Vsa zgodovina do-kazuje, da ima samo prijateljstvo z demo-kracijo trdno podlago.

— Sv. Pribečević grozi. Sedaj ima šef sa-mostojne demokratske stranke turnejo po Dalmaciji. Pri tem ponavlja vse one fraze, ki smo jih čuli že toliko in tolikokrat. Pred-vsem prvo in in najbolj poglavitno, da je imel prav samo on in edino on. In ker so se ra-dikali potrudili, da ta njegov »prav« kvitirajo s tem, da ga pošlje v nezaželeno opozi-cijo, grmi Pribečević poleg na radičevece naj-bolj na radikale. Tudi ministrskega pred-sednika Uzunovića si je privoščil, ki da je dejal, da je radikalna stranka kraljevska stranka in da morajo zato vsi za njo glas-o-vati. Škoda le, da ni g. Pribečević proti taki agitaciji nastopil tudi tedaj, ko je nacionalni blok delal volitve in ko so se iz ust nje-govih ljudi slišale iste besede. — Toda bolj ko vse fraze g. Pribečevića, je zanimiva in tudi zabavna njegova grožnja, da bo obra-čunal z vsemi uradniki, ki sedaj »preganjajo« njegove ljudi. To bo storil, če in kadar pride zopet do moči. — Ja, če in kadar pride... Ampak do tedaj bo preteklo še dosti vode in tudi v govorih na Pribečevićevih shodih.

— Mussolini o zunanje političnem položaju. Na seji ministrskega sveta je podal Mussolini pregled o stanju italijanske zunanje politi-ke. Predvsem je omenjal špansko-italijanski prijateljski dogovor, ki znova utrjuje dobre odnose obeh držav. Dogovor služi edinole miru. — Glede Tangerskega vprašanja je iz-javil Mussolini, da Italija zahteva kot pod-pisnica pakta v Algecirasu in kot sredozem-ska veselisa, da se brez nje to vprašanje ne reši. Tangersko vprašanje pa nima nobene zveze z vprašanjem razširjenja mesi v Svetu Zveze narodov. — Kar se tiče ženevskega zasedanja ima italijanska delegacija že strik-ti na navodila, ki pa so precej elastična, da bo italijanska delegacija dorasla vsaki situaciji. Abesinsko vprašanje se na tem zasedanju Zveze narodov ne bo razpravljalo. — Spre-memba vlade v Grčiji ni niti najmanjše iz-premenila dobrih odnosov med Grčijo in Italijo. General Kondilis je demantiral vse izjave o Dodekanezu in zagotovil, da bo Grška slejkoprej vodila prijateljsko politiko do Italije.

— Dr. Ramek odstopi. Iz avtentične strani se poroča, da bo avstrijski kancelar dr. Ra-mek po svojem povratku iz Zeneve demisio-niral. V Zenevi bo zastopal Avstrijo še, ker se bodo obravnavala razna finančna vpraša-nja Avstrije, o katerih je zadostno informiran le dr. Ramek. — Kot njegova naslednika se imenujeta dr. Seipel in dr. Rintelen. Če bo zdravje dr. Seipela dovolj trdno, potem pre-vzame on kanlerstvo, drugače pa dr. Rin-telen.

— Španskemu diktatorju se majoje tla. Z Gibraltarja in s špansko-francoske meje pri-hajajo vesti, da so tekem včerajšnjega dne izbruhnili v Španiji težki nemiri. Artiljerijs-ki oficirji so pričeli z energično akcijo proti Primu de Riveri. Vendar pa podrobnih ve-sti še ni. — Z druge strani se poroča, da je brzjavni promet s Španijo pretrgan že 24 ur. Tudi tajnik španskega poslanstva na Dunaju je izjavil, da nima nobenih vesti iz Španije. — Vse te vesti dokazujejo, da se je začela proti španskemu diktatorju energič-na akcija in da ni niti izključena revolucija. Vendarle niso časi za diktature tako rožnati, kakor bi nekateri hoteli imeti.

— V stopnjah Viljema. Poroča se, da je Španija poslala v Tanger tri bojne ladje, da na ta način demonstrira svoje aspiracije na Tanger. Ko je svoje dni storil sličen korak Viljem II. in poslal križarko »Panther« v Agadir, je sicer dosegel konferenco v Alge-ciranu, zato pa na konferenci sami popolen polom. A obenem je še zaigral vse nemške simpatije. Menda se pripravljata tudi španske-mu diktatorju usoda Viljema.

Kratke vesti.

Clémenceau pripravlja po časopisnih ve-steh drugo pismo na predsednika Coolidge-a. V Varšavi je bil pod predsedstvom kneza Radziwila odprt prvi kongres poljskih ka-tolikov.

Sviciarska socialno-demokratska stranka namerava stopiti v socialistično internacio-nalo. (Sviciarska socialno-demokratska stran-ka je edina socialno-demokratska stranka, ki še ne pripada internacionali.)

Španski kralj želi sklicanje španskega par-lamenta, da se uredi vprašanje prestolona-slednika, ker je sedanjí prestolonaslednik zelo bolehen.

Disciplinarno postopanje proti generalu Gajdi se je pred vojaškim sodiščem pričelo.

Vatikan bo na prošnjo veleisl posredoval v Madridu glede Tangerskega vprašanja.

Dnevne vesti.

VENDAR ENA VESELA VEST.

Po prizadevanju poljedelskega ministra Ivana Puca se osnuje v Škofji Loki enoletna mlekarška šola. Bo to prva in edina šola te vrste v Jugoslaviji. Obenem je vlada poskrbela za zaščito bohinskega sira in je s tem dana dobra podlaga, da bo mlekarstvo naš Gorenjski v trajen vir dohodkov.

Ker na tem mestu običajno poročamo le o napakah naše uprave, naj bo zabeleženo tudi enkrat dobro delo vlade v korist našega gospodarstva.

Toda zakaj so ta dela tako silno redka?

Občni zbor Zveze slovenskih trgovskih gremijev, ki bi se imel danes vršiti po naročilu predsednika gerentskega sveta dr. Puca, se ne vrši, ker je tozadevni sklep dr. Puca od ljubljanskega magistrata preklican. Pritožba g. Ivana Jelačina ml. je imela torej popoln uspeh. O stvari poročamo jutri obširneje.

Popravek h kandidadni listi. Pri priobčitvi Združene stanovske kandidatne liste se nam je pripetilo več tiskovnih pomot. Beri: Anton Fazarine (mesto Anton Karazinc), trgovec, Celje, Kralja Petra cesta 27; Stefan Sukič, krojaški (mesto čevljarški) mojster in predsednik obrtne zadruge, Murska Sobota; Jakob Jaz (mesto Jaz), izdelovalec olja, St. Rj. pod Turjakom.

Podpore za šole. V prosvetnem ministru je predviden za prihodnje šolsko leto kredit 400.000 Din za izplačevanje podpor siromašnejšim šolskim občinam v svrhu nabave šolske opreme in predmetov za nazorni pouk ter ureditev šolskih knjižnic.

Nakup slik. Prosvetno ministru je uneslo v svoj budget vsoto 100.000 Din za odkup slik starih mojstrov. Razven tega je rezerviran specialen kredit 100.000 Din za odkup slik iz raznih razstav.

Nova službena obleka za uslužbence železnih delavnic. Prosvetno ministru je odredilo da se nabavi nova službena obleka za uslužbence državnih železnih delavnic. V to svrhu je odobren kredit 300.000 Din.

Podpore za rodbine v boju proti odmetnikom padlih. Notranje ministru je odredilo 200.000 dinarjev za podpore rodbinam naših ljudi, ki so padli v borbah proti odmetnikom in hajdukum in ki nimajo pravice do pokojnine ali invalidnine.

Ukinitev sezonskih poštinih uradov. Minister za pošto in brzojav je odredil, da se ukinejo s 15. t. m. poštini in brzojavni uradi, ki delujejo za časa kopalniške sezone.

Nova akcija invalidov. V sporazumu s Savezom dobrovoljcev, Savezom četnikov in udruženjem rezervnih oficirjev je podvzelo udruženje jugoslovanskih invalidov intenzivno akcijo, da se zavarujejo pravice vojnim invalidom in njihovim rodbinam. V to svrhu se je vršila te dni konferenca udruženja pod predsedstvom Pera Lazareviča, ki je izčrpn referiral o bedi invalidov in vojnih sirot. Konferenca je bila zelo dobro obiskana.

Redukcija prispevkov za delavske zbornice. Minister za socialno politiko je podpisal rešenje, s katerim se reducirajo prispevki za vzdrževanje delavskih zbornic od 9,5 na 0,3 odstotka. Te prispevke morajo plačati vse osebe, ki so uvrščene v VI. do XVIII. delavski razred. Prispevke morajo plačati tudi delodajalci, ki jih pa lahko v celoti iztrijajo od delavstva.

Kongres prostozidarjev Beogradu. Kot poročata L'Ére Nouvelle, se vrši prihodnji mesec v Beogradu kongres prostozidarjev iz vsega sveta. Vzrok, da so izbrali prostozidarje ravno Beograd za svojo manifestacijo, je sledeči: V Beogradu so zagrmeli leta 1914 prvi topovi, ki so javili začetek krvave svetovne vojne. Sedaj, dvanaest let po krvavi kljanju človeštva v Evropi, naj se začne iz Beograda poziv vsem narodom, da delajo na to, da se udeležijo ideja vseobčnega miru v korist vsega sveta in vsakega poedince. Poziv k človekoljubnemu kongresu bodo sestavili najodličnejši prostozidarji. Manifestacije bodo trajale 5 dni.

Kongres cestarjev. Po sklepu zadnje seje je načelstva Društva državnih cestarjev SHS za Slovenijo se vrši 12. septembra t. l. v Celju prvi kongres državnih cestarjev združen in občinam zborom društva. Dnevni red in ostala navodila prejmejo pravočasno vse skupine in člani v okrožnico. Prva navodila je tajništvo že razposlalo. Po sklepu načelstva morajo na kongres poslati svoje zastopnike vse skupine posameznih gradbenih sekcij, poleg teh pa se naj udeležijo tudi vsi zaupniki iz vseh prog. Kongres bo obravnaval pereča socialna in gospodarska vprašanja državnih cestarjev v Sloveniji in državi. Ponovno se bodo pretresale vse nerešene zahteve državnih cestarjev, ki jih je društvo že predložilo Gradbeni direkciji in Ministru za javna dela. Kongres bo razpravljal o razpoložljivih sredstvih, ki se jih bodo v bodoče posluževali državni cestarji dosego svojih pravic. Tudi o vprašanju državnih cestarjev bo vlada. Tudi o vprašanju državnih cestarjev bo vlada. Tudi o vprašanju državnih cestarjev bo vlada.

Delavci, ki hočejo potovati v Grčijo, da si najdejo tam zaposlenje, morajo pred potovanjem prositi dovoljenje grško ministru inostranih del v Atenah. Prošnjo je vložiti preko grškega generalnega konzulata v Zagrebu ali neposredno na grško ministru inostranih del. V prošnji je navesti vrsto zaposlitve, kojo se išče, dosežanje zanimanje in čas, za katerega se išče zaposlenje.

možnost cepljenja proti škrlatici. Da se ustreže vsem starišem, ki žele dati cepiti svoje otroke proti škrlatici, izvaja se vsako delovno soboto od 8.—9. zjutraj v zavodu za socialno-higiensko zaščito dece v Ljubljani

cepljenje proti škrlatici. K cepljenju lahko pripelje vsako svojega otroka. Cepljenje je brezplačno. Akutno bolni otroci in otroci, ki še niso dovolj okrevali po prestani težji bolezni, se ne bodo cepili razven v izjemno nujnih primerih.

Kolonija jugoslovanskih židov v Palestini. Kot poročata sarajevski list »Jevrejski Zivot«, so kupili jugoslovanski židi, ki so se izselili v svojo pradedovino Palestino, tam velik kompleks zemlje, na katerem namenjajo ustanoviti kolonijo jugoslovanskih židov. Poslej so delali, raztreseni po raznih krajih Palestine, kot dninarji. S tem pa niso bili zadovoljni, zato so se trudili neprestano, da bi osnovali v gmočno pomočjo svojih v naši državi živečih sovnikov lastno kolonijo, kar se jim bo končno tudi posrečilo. Kupljeno zemljišče se nahaja pri Dželi 21 km od pristanišča Haifa. To je najlepši kraj v Emeku in v okolici je vse polno kolonij. Kot se poroča, je zemlja posebno prikladna za vinograde. Kolonija naših židovskih izseljencev se nima imena. Imenovati jo pa namenjajo Bet-Sarim. To ime so izbrali zato, ker trdijo zgodovinarji, da so bile najdene na tem mestu ruine historijskega mesta Bet-Sarim.

Grob pesnika Dinka Ranjine v Dubrovniku odkrit. Vseučilišni profesor dr. Pero Kalendić je odkril v neki kupoli dominikanske cerkve v Dubrovniku starinski grob pesnika Dinka Ranjine, ki je umrl v 15. stoletju. S tem je definitivno rešeno vprašanje, ki je bilo dalj časa vzrok mnogim polemikom literatov in arheologov.

Ruska ekspedicija na severni tečaj. Iz Moskve poročajo, da je odpotovala te dni ruska ekspedicija pod vodstvom profesorja Medvedjeva iz Arhangelska proti severu, da prouči polarne kraje. Člani ekspedicije so odpluli na dobro opremljenem parniku »Persej«. Ekspedicija bo ostala v arktičnih krajih par-mesecev.

Kongres za seksualno medicino v Berlinu. Meseca oktobra se vrši v Berlinu kongres za spolno medicino. Kongresu bodo prisostvovali številni evropski in ameriški učenjaki. Kongres bo pretresal predvsem vprašanje zdravljenja spolnih bolezni in vprašanje obveznih izjav glede zdravstvenega stanja nevporočenec.

Prvi kongres poljskih katolikov. Dne 29. t. m. je bil odprt v Varšavi prvi kongres poljskih katolikov. Kongresu predseduje knez Radziwiłł. Svečani otvoritvi kongresa je prisostvoval predsednik poljske republike in nadškof kardinal Katowski. S kongresa je bil poslan papežu brzojavni pozdrav.

Papež blagoslovlja katolike v Mehiki. Mehikanski nadškof msgr. Del Rio je poslal papežu pismo, v katerem se mu zahvaljuje za pomoč, ki jo je papež nudil katolikom v času, ko so bili v vsej Mehiki najbolj preganjani. Na to pismo je poslal papež brzojavni odgovor, v katerem podeljuje vsem mehikanskim katolikom svoj apostolski blagoslov.

Delodajalčeva žena v delavčevi postelji. V Bjelini v Bosni so delavci nenavadno slabo plačani. V sled velike nezaposlenosti vstopajo čisto v službo pod pogojem, da jim dajo delodajalci hrano, stanovanje ter letno plačo 800—1000 Din, katero jim izplačajo koncem leta. Delodajalci to pogosto izrabljajo in odpuščajo delavce malo pred koncem leta, seveda brez plače. Te dni se je dogodil nenavaden slučaj takega izkoriščanja. Neki podjetnik je pripeljal dva dni pred izplačilom v sobo nekega delavca svojo ženo. Delavec je trdno spal. Drugo jutro ga je prebudilo velikansko vpitje in razgrajanje njegovega delodajalca. Se bolj pa je bil presenečen, ko je našel v svoji postelji poleg sebe gospodarjevo ženo. Gospodar mu je očitil, da je zapeljal njegovo ženo in osramotil njegovo hišo. Nato ga je takoj odpustil iz službe, ne da bi mu bil izplačal zaslužek. Delavec se je radi tega takoj pritožil pri delavski zbornici v Sarajevu. Okrog 30 delavcev, njegovih tovarišev, je stopilo v znak protesta v stavko. Delavska zbornica je vložila radi postopanja delodajalcev protest pri velikem županu v Tuzli.

Orožnik ubil svojo bivšo ljubico. Gligorije Ivanović, orožnik v Štipu je imel dalje časa ljubezensko razmerje z Milevo Božinović. Pred nekaj dnevi pa mu je odpovedala svojo ljubezen in si poiskala boljše fanta. Orožnik je bil silno užaljen. Ko je to sotočeno našel v neki kavarni ji je po kratkem prepriju zabodel nož v srce, tako da je ostalo dekle na mestu mrtvo. Hudi orožnik že sedi za omreženimi okni.

Panika v nemški narodni banki. Te dni je nastala med uradnim svetom in publiko v zgradbi podružnice Narodne banke v Hamburgu velika panika. Aparat, s katerim se napolni cela bančna zgradba z zadušljivimi plini, ako pridejo do trezorja nepoklicani ljudje, je nenadno stopil v funkcijo ter napolnil vso zgradbo s strupenimi plini. V silni naglici in zmešnjavi so pobegnili iz zgradbe vsi uradniki in publika. Banka ves dan ni mogla uradovati.

Železniška katastrofa v Helsingforsu. Na glavnem kolodvoru v Helsingforsu je zavozil te dni nabito poln osebni vlak v polnem diru na peron ter prebil zid čakalnice. 15 oseb je bilo težkopokodovanih. Katastrofa je nastala vsled tega, ker so odpovedale zavore. Strojevodja je opazil že kilometer daleč pred kolodvorom, da so zavore slabo funkcionirale, toda ni mogel vlaka na noben način ustaviti.

Misteriozne najdbe mrtvecev pri Berlinu. Iz Berlina poročajo: V Hohenzollernskem kanalu pri Plötzenskem jezeru so našli te dni na istem mestu kot nedavno dve goli ženski trupli s strelji v glavah, golo moško truplo s strelalnimi ranami v prsih.

Velika neurja v Gorenji Slezi. Kot poročata »Schlesische Zeitung«, je besnelo te dni v Gorenji Slezi na večih krajih kratko, toda katastrofalno neurje, ki ga je spremljal strašen orkan in toča. Na neki osebni vlak je padlo med vožnjo staro drevo, ki je razbilo na lokomotivi in prvih treh vozovih vse žipe. V Borowski so vse hiše bolj ali manj po-

škodovane. V Zadskih je polomil orkan več do 15 metrov visokih dreves ter razrušil telefonske proge. V električni centrali v Zadskih se je prevrnil telefonski drog, ki je ubil dva monterja. Po cestah je ležalo toliko dreves in telefonskih drogov, da je bil onemogočen vsak promet.

Veliko zastrupljenje v otroškem zavodu. V otroškem zavodu v Falkenbergu je zbolelo vsled zastrupljenja z gobami 18 sester in hišni sluga. Zastrupljenje je izredno nevarno. Umrl je že 5 oseb. Stanje ostalih je zelo nevarno. Pod vodstvom sester otroškega zavoda so šli otroci v gozd in nabirali gobe, ki so jih smatrali za užitne. Pozneje pa je bilo ugotovljeno, da so bile te gobe zelo strupene. Otroci jih k sreči niso pokusili, ker so jih dele sestre pripravile samo zase.

Zopet tihotapeci s srebrom in zlatom. Po razkritju velike tihotapske družbe na Salsku so odkrili v Zagrebu novo tihotapstvo srebra in zlata. V petek ponoči so opazili financarji na Gajevi cesti v bližnjem drevoredu dva sumljiva tipa. Ko sta hotela možakarja odpreti vržna vrata neke hiše v tej ulici, so priskočili financarji ter jima napovedali aretacijo. Niso se zmotili. Pri enem so našli »čekar« v katerem je bil 8 vrečic napolnjenih s srebrnim novcem. V drugem pa so spoznali slovitega tihotapca Stjepana Tomljenovića, pri katerem so našli 8000 dinarjev in nekaj zlatnikov. Med eskortiranjem se je posrečilo Tomljenoviću pobegniti. Vzela ga je noč. Policija ga doslej še ni našla. Vrečice s srebrnim novcem, težke 40 kg, kakor tudi zlatnike je zaplenila finančna oblast.

Nenavaden umor. Neki Franjo Strangarič iz Bezdana je zvrabil v svoje stanovanje 5-letnega Josipa Kovača. Tu je prisilil dečka, da je moral izpolni večjo količino močnega žganja. Deček je alkoholno podlegel in v velikih mukah umrl. Zverinski zločinec je poskušal svoj zločin prikriti. Ko se mu pa to ni posrečilo, je pobegnil iz vasi. Domneva se, da gre za akt maščevanja. Strangarič še niso našli.

Lovski psi so brezdomna izredne važnosti za človeški rod. Ze od vsega začetka svojega obstoja jih je uporabljal človek pri lovu na zverjad. Izvrstno služijo našim lovem še danes. Niti misliti si ni mogoče brez njih izvrševanja lova, ki je velikega narodnogospodarskega pomena. Naravnost neverjetno je kako visoko so se razvili lovski psi. Zelo so priučljivi in pokažejo nekateri včasih naravnost razum pri izvrševanju lova. Tudi pri nas so zadnja leta skoro vse pasme lovskih psov izredno napredovale. Imamo tako telesno, kakor tudi glede lovske kakovosti že prvovrsten material. Saj obstoji pri nas več klubov ki se pečajo z veliko vnemo in požrtvovalnostjo z povzdigo vzreje posameznih pasem lovskih psov. Prireajo tudi tekme, kjer preizkušajo pse glede lovske kakovosti po strogih pravilih. Vsi ti klubi prirede 8. in 9. septembra specialno razstavo raznih pasem lovskih psov na katerih bomo lahko občudovali telesno prvovrstne predstavnike vsake pasme. Zato bo ta razstava zanimiva ne le za lovce, temveč za vsakogar, ki se sploh zanima za te najvernejše tovariše naših lovcov.

Loterija »Dom v bogih« — spomenik Kralja Petra. Ker je komite bivšega ministra g. dr. Kukovca likvidiral tik pred prvimi žrebanjem, ki se mora radi tega zopet preložit, prevzame zopet kreditna in stavbna zadruga »Mojmir« celo akcijo kot svoj poseben odsek v smislu § 36 zadr. pravil. Razpiše se takoj natečaj za gradnjo prve hiše kot glavnega dobika. Pred žrebanjem se vrši tembola, kakor bilo prvotno določeno. Imejitelji srečk naj srečke dobro shranijo. Izplačevanje srečk je izključeno. Takoj po prevzemu cele akcije bo zadruga »Mojmir« poskusila že od vsega početka naši kraljevi rodbini posvečeno človekoljubno akcijo »Dom v bogih« združiti z novejšo akcijo za postavitve spomenika kralju Petru. Zadruga načelstvo je namreč uverjeno da bi se spomin na velikega kralja Osvoboditelja z nobenim še tako dragocennim mrtvim spomenikom ne mogel tako veličastno preslaviti, kakor bi se z primernim živim spomenikom, ki bi nudil varno streho revežem brezstanovanjem.

Enodnevni tečaj o brezalkoholnem gospodarstvu (vključevanje sočiva, grozdni sokov in domačem gospodarstvu in v večjih obratih (za družine, za prodajo, gostilne, itd.); ohranjanje svežega grozljaja; organizacija prodaje teh pridelkov itd.) priredi o priliki razstave »Ljubljana v jeseni« »Brezalkoholna produkcija« v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj to čimprej sporoči po dopisnici, na kar prejme podrobnejša pojasnila. Čas za prijavo je kratak, zato naj nihče ne odlašaj.

Policijska ura za časa Pokrajinske razstave »Ljubljana v jeseni« od 4. do 18. septembra je sledeča: za gostilne in restavracije v mestu 1 ura, za kavarne v mestu 3. ura, vendar z omejitvijo, da se po eni uri ne smejo več točiti alkoholne pijače. Za točilnice, okrepčevalnice (restavracije in kavarne) na omejenem prostoru velesojma 1 ura. Vinski oddelek Velesojma bo odprt torej do 1 ure ponoči. Razstavišče samo bo odprto občinstvu do 23. ure, razstveni paviljoni pa se zapro ob 19. uri.

Za Pokrajinsko razstavo »Ljubljana v jeseni«, ki se odvija v soboto dne 4. septembra, vlada tudi po deželi veliko zanimanje, posebno radi kmetijske razstave. Najavljen je obisk številnih skupin ki jih organizirajo podružnice Kmetijske družbe. Ne smelo bi biti nobene podružnice Kmetijske družbe, ki ne bi delala v svojem okraju za obisk te za našega kmetijskega gospodarja tako važne in poučne prireditve. V nedeljo dne 5. septembra se priredi posebna razstava plemenskih konj. V svrhu skupnega obiska nas se zahtevajo legitimacije po Din 30.— za polovično vožnjo od urada Ljubljanskega velesojma.

Ljubljana.

Revizija Okrožnega urada. Te dni je prispela v Ljubljano komisija, ki ima nalog, da pregleda poslovanje OUZD. Komisijo vodi

dr. Arselin (!!), v njej pa so še gg. Milan Korač, Djure Smok in Savo Korica.

Naše ženstvo in kongres pravnikov. Kongresa pravnikov v Ljubljani se bo udeležilo tudi veliko število dam iz vse kraljevine. Priglasenih je dosedaj že nad tristo, deloma samostojnih pravnic deloma drugih, ki bodo prišle v spremstvu svojih soprogov. Ko se je vršil lani prvi kongres v Beogradu, so se Beograjkance zavzele za svoje tovarišice iz drugih krajev, jim priredile priščen pozdrav in jih nad vse lepo sprejele. Zato bi bilo želeli, da sprejme naše ženstvo z enako gostoljubnostjo nam ljube goste. Ker vemo, da se je ljubljansko ženstvo v enakih prilikah še vedno izkazalo z veliko požrtvovalnostjo, zato upamo, da tudi topot ne bo ostalo. Da se pogovorimo o vseh podrobnostih, sklicujemo na dan 2. septembra, to je v četrtek ob 10. uri dopoldne v mestni posve-tovalnici sestanek, na katerega vabimo vse soproge ljubljanskih pravnikov in upamo, da se bodo povabilu gotovo odzvale. — Stalni odbor kongresa.

Vidovičev klub v Ljubljani sporoča vsem interesentom, da prične z 1. septembrom t. l. novi nižji tečaj Vidovičeve dopisne šole (privatne gimnazije). Isti dan prične tudi univerzalna desetmesečna šola za višjo žensko izobrazbo. O obeh šolah daje informacije klubov tajnik g. Vladimir Kravos, Ljubljana, Narodni dom. Pri pismenih informacijah je priložiti znamko za odgovor.

Maribor.

Lawn-tenis turnir za prvenstvo mariborske oblasti se je pričel v petek in je končal v nedeljo popoldne z izvršnim uspehom. Razpisano hupo »Marburger Zeitung« si je priboril s prvenstvom g. Willy Leyrer iz Maribora.

V pojasnilo o veliki poštini tatvini v Mariboru bodi povedano, da je bila izvršena tatvina v Imeničnem — uvoznem oddelku kolodvorske pošte Maribor 2. Gleda Marka Šusterja, sluga pri tem uradu, bodi omenjeno, da je izvršil tatvino po dobro premišljeno. Sicer je pa mož že star grešnik. Za časa svojega službovanja pri poštini upravi v Avstriji je ukradel na Koroškem kot poštini uslužbenec v Beljaku 90 milijonov av. kron, zakar je bil odpuščen in obsojen na tri mesece. Kazni pa ni odesel, temveč je pobegnil v našo državo, kjer so ga zopet namestili, ker se je povsod predstavljal kot invalid, ki so ga iz Avstrije izgnali kot zavednega Slovenca.

DAN POLITIČNIH PRAVD.

Včeraj, v torek 31. avgusta t. l. se je obravnavalo pred lukajskim deželnim sodiščem več pravn, večinoma radi tiskovnih deliktov, razen prve.

Razprava proti komunistom.

Prva razprava, ki jo je vodil sodni svetnik dr. Gaber, se je vršila proti uredniku ter upravniku bivšega »Delavsko-kmetijskega lista« Albertu Hlebu in Francu Peterkoviču. Obtožena sta več pregreškov proti zakonu o zaščiti države, kakor komunistične propagande, vzdrževanja slikov z inozemskimi komunisti, razširjanja prepovedanih tiskovin itd.

Pri razpravi je državno pravdnistvo zastopal dr. Fellacher, zagovornik obtožencev je bil dr. Tuma. Razprava, ki se je vršila včeraj, je druga. O prvi smo že poročali ter je bila v svrhu zaslišanja prič preložena.

Pri drugi razpravi vztrajata obtožena na svojem prvotnem zagovoru ter odločno zanikata vsako krivdo.

Priči Zorja in Kermauner izpovedata olajševalno za obtožena.

Po daljšem posvetovanju razglasi senat oprostilo razsodbo, ki je motivirana s pomanjkanjem dokazov. Državni pravnik prijavl ničnostno pritožbo z zahtevo, da ostane obtožena v preiskovalnem zaporu. Senat je tej zahtevi ugodil radi izrecne tozadavne določbe zakona o zaščiti države.

Sledila je

razprava proti »Jutru«.

Znana afera s pismom dr. Žerjava ministru dr. Ničiču glede konzularnega uradnika Barleta je vzbudila v Sloveniji mnogo prahu ter časopisne polemike, ki je le pre-pogosto prekorajčila mere dostojnosti.

Takrat je »Jutro« očitalo dr. Kulovcu med drugim, da laže in da se poslužuje falzifikata dr. Žerjavovega pisma, ki se v bistveni točki, kjer govori dr. Žerjav o slovenskem dialektu, ne strinja z originalom.

Dr. Kulovec je poslal »Jutru« šest popravkov, »Jutro« ni priobčilo nobenega. Trije popravki so bili naslovljeni na Adolfa Ribnikarja, trije pa na Franca Puca.

Dr. Kulovec je seveda vložil proti obema tožbo radi kršenja zakona o tisku.

Razpravi je predsedoval dr. Gaber, zastopnik obtožitelja je bil dr. Brejc, zagovornik obtožencev pa dr. Knaflič.

V zagovoru je dr. Knaflič izjavljal, da je tožba depasirana, ker je že potekel rok šestih tednov za objavo popravkov. Ker tožba zahteva objavo popravkov, je s tem neupravičena. Adolf Ribnikar ni bil primoran priobčiti popravkov, ker je nekaj dni poprej (18. junija t. l.) oddal funkcijo odgovornega urednika, predno so bili popravki odposlani.

Dr. Brejc je pobijal te trditve, zlasti ono o zastaranju. Popravki so bili pravočasno odposlani, isto tako je bila pravočasno vložena tožba.

Dr. Knaflič se je nato spustil v kritiko formalnih hib ter popravkov, v tem je šel pa malo predalet čez je dejal z močnim naglasom: »Dr. Kulovec laže, lažnjivec je.«

Zagovornik in predsednik odločno protestirata proti takemu tonu, predsednik opozori dr. Knafliča, da ni na političnem shodu. Dr. Brejc pa zahteva, da se dr. Knaflič disciplinira.

Kmalu nato razglasi senat razsodbo. Dr. Knaflič se disciplinsko kaznuje na 200 Din kazni, Franc Puc se obsodi na 2000 Din

kazni in na priobčitev popravkov, Adolf Ribnikar pa se oprosti razsodbe.

Proti razsodbi prijavi dr. Breje ničnostno pritožbo glede Ribnikarja, dr. Knaflič pa prijavi glede Puca žalbo in nezadovoljstvo.

»Modni list za čevljarje.«

Čevljarški mojster g. K. Majce je prišel na lepo idejo, izdati modni čevljarški list pod gornjim naslovom. List je izdelal doma na opalografu in ga razmnožil. V današnji množini raznih predpisov in naredb pa je prišel v konflikt s tiskovnim zakonom, ki določa, da je potrebno navesti na listu izdajatelja ter tiskarno in da se mora list prijaviti državnemu pravdnstvu.

Majceta je zagovarjal dr. Ravnihar. Ker je Majceta je prijavil policiji in ta drž. pravdnstvu, je sodišče Majceta oprostilo, enako radi navedbe izdajatelja »K. Majce in drug« s staro štampiljko, ker ta firma ne eksistira več in je Majce edini lastnik firme. Pač pa je bil Majce obsojen na kazen petdeset Din, ker ni navedel tiskarne, kjer se list tiska ali bolje — opalografira.

SOKOLSTVO.

Ljubljanski Sokol. Redna telovadba vseh oddelkov pričenja s 1. septembrom po sledečem urniku: člani: ponedeljek in petek od 20.30 do 22 in sredo od 21. do 22. ure; članice: torek in sobota od 19.30 do 20.30; moški naraščaj: ponedeljek in petek od 18.50 do 19.30; ženski naraščaj: torek in sobota od 18. do 19.; moška deca: ponedeljek in petek od 17. do 18.50; ženska deca: torek in sobota od 17. do 18.; moški prednjački zbor: sredo od 20. do 21.; ženski prednjački zbor: sredo od 19. do 20. Pozivljamo vse društvene člane, članice in naraščaj, da redno in točno poseže telovadne ure. Vpisovanje v istih urah pri vod-

nikih in vodnicah oddelkov. — Zdravo! — Prednjački zbor.

SPORT.

Druga ženska preplavalna Kanal! Mrs. Creighton Corson, Amerikanka norveškega pokolenja, je kot druga ženska preplavalna Kanal, 27. avgusta ob 11. uri 32 minut ponoči je pri rtu Griz Nez na francoski obali zajedno z Angležem Frankom Perks stopila v vodo in prispela v Dover ob 3. uri 30 min. popoldne. Perks je omagal 3 km pred Doverom. Corsonova je torej plavalala 15 ur 38 minut, torej 1 uro 8 minut več ko Ederlova. Ko je stopila na suho, je vsled utrujenosti takoj zaspala.

Vreme je bilo izvanredno ugodno. Corsonova je v prvih dveh urah preplavalala 6 in pol kilometra in je napravila po 19 tempo na minuto. Ponoči je plavala zelo dobro in se je razgovarjala s svojim soprogom, pilotom in trenerjem, ki so jo spremljali v motornem čolnu. Zadnji del proge je morala napeti vse sile, ker je med tem nastopila plima, ki bi jo bila kanalu zanesla zopet na visoko morje.

Ta poskus je bil drugi, ki ga je napravila Corsonova. Ima dva otroka, dečka 6 in pol let in dveletno deklico. Ker je bila z možem vred brez sredstev, si je hotela na ta način osigurati prihodnost. — Mrs. Corson je blondinka in sicer brez bubikopla. Stara je 27 let in je plavalala pred nekaj leti 66 km daleč okoli manchattanskega otoka v 16 urah. Preplavanje Kanala ji je prineslo 25.000 dolarjev. Neki znani sportnik je stavil namreč pri londonski zavarovalni družbi »Lloyd« 10.000 dolarjev in sicer 10 : 1, da bo Corsonova preplavalala Kanal. »Lloyd« je slavo sprejel in moral plačati 100.000 dolarjev, od katerih jih je dobila Corsonova v smislu pogodbe eno četrtino. Dotični sportnik namerava še letos

priređiti plavalno tekmo med Ederlovo in Corsonovo okoli manchattanskega otoka; ta proga je dolga ca 66 kilometrov.

Gospodarstvo.

POVISANJE ŽELEZNISKE TARIFE.

»Službene novine« z dne 27. avgusta t. l. št. 193 objavljajo naredbo ministra soobračaja, no kateri stopajo s 1. oktobrom sledeče nove železniške tarife v veljavo:

1. Lokalna tarifa za prevoz blaga itd. na progah državnih železnic SHS ter na vicinalnih železnicah, ki so pod upravo državnih železnic.

2. Pristanišna tarifa za prevoz blaga in živih živali med postajami državnih železnic in vicinalnih železnic v državni upravi na eni strani ter postajami Bakar, Dubrovnik, Melkovič, Solin, Split, Sušak, pristanišče, Šibenik in Zelenika na drugi strani.

3. Dodatek k železniški tarifi del II. tarifnih odredb za prevoz blaga, ki je v veljavi od 1. oktobra 1925.

Z uveljavljanjem novih tarif se razveljavljajo sledeče sedaj veljavne tarife in sicer:

1. Lokalna tarifa (zvezek A) reglementarne in tarifne odredbe za prevoz blaga, kakor tudi

2. tablice za računanje vozarine (zvezek B), ki je od 1. oktobra 1925 v veljavi.

3. Obenem se ukinja s 1. oktobrom tudi veljavnost tarifnega obvestila N. S. B. R. 16.143 z dne 8. junija 1926, ki je bilo objavljeno v »Službenih novinah« št. 134, in ki se nanaša na uporabo vozarinskih tablic na Split etc. in Dubrovnik etc. v uvoznem prometu.

Tarifna reforma uvaša po preteku enega leta pristaniščno tarifo za Sušak, za katero so se toliko borili posebno hrvaški gospodar-

ski krogi. Obenem se uvaša tudi posebna izjemna tarifa za dovoz žila in hrane v pasivne kraje, ki pa za Slovenijo ne velja. V ostalem pomenja nova tarifa znatno podražitev vozarine na glavnih progah in za vse suhozemske obmejne prehode za importirni, kakor tudi za eksportni promet in s tem povišanje produkcijskih stroškov za domačo industrijo in obrt.

Povišanje tarife je sklenila vlada že spomladi koncem marca in sicer brez zaslišanja tarifnega odbora, ki je edino kompetenten dati o tem svoje strokovno mišljenje s stališča interesov gospodarskih krogov. Kakor čujemo se sestavlja sedaj tudi nov daljinar za omrežje državnih železnic in sicer po načelih, ki pomenijo znatno podražitev prevoznih stroškov za industrijo, kakor tudi za uvozno in izvozno trgovino v Sloveniji, ker bodo z ozirom na vzpone posameznih prog kilometrske razdalje napram sedanjim razdaljam znatno povečane.

LJUBLJANSKA BORZA.

torek, dne 31. avgusta 1926.

Vrednote: Merkantilna banka Kočevje den. 90, bl. 90 zaklj. 90.

BORZE.

Zagreb, 31. avgusta. Newyork ček 56.469 do 56.763, Pariz izplačilo 165.5 do 167.5, Praga izplačilo 167.075 do 168.075, ček 167.065 do 168.065, Dunaj izplačilo 799 do 803, ček 798.75 do 802.75, Berlin izplačilo 275 do 276.2, ček isto, Svica izplačilo 1094.25 do 1098.25, ček 1094 do 1098.

Curih, 31. avgusta. Beograd 9.125, Newyork 518.125, London 25.14625, Pariz 15.175, Praga 15.3475, Milan 16.80, Berlin 12.35, Dunaj 73.15, Varšava 57, Sofija 3.73, Bukarešta 2.525, Budimpešta 0.007240.

Rudyard Kipling:

Knjiga o džungli.

»Zopet? Zadnjič se je zgodilo, ker sem bil človek. To pot se zgodi ker sem volk. Pojdimo, Akela.«

Tedajci je pritekla k čredi ženska — bila je Messua — in je zavpila: »Oj, sin moj, sin moj! Pravijo, da si čarovnik, ki se lahko izpremeni v žival, če te je volja. Jaz tega ne verjamem, vendar pojdi proč, sicer te ubijejo. Buldeo pravi, da si čarovnik, jaz pa vem, da si: maščeval smrt mojega Nathooja.«

»Messua!« je kričala mncžica. »Nazaj pojdi, sicer te kamnamo.«

Mowgli se je zasmeljal, kratko, malo, grdo; kamen ga je bil zadel v usta. »Teci nazaj, Messua. Veš vse skupaj je zopet ena tistih trapastih pravljic, ki jih pripovedujejo v mraku pod velikim drevesom. Maščeval sem vsaj življenje tvojega sina. Ostani zdrava! In hitro teci, kajti poslal jim bom čredo domov hitreje kot je njihova opeka. Nisem čarovnik, Messua. Zdrava!«

»Sedaj pa še enkrat, Akela,« je zaklical. »Domov s čredo!«

Bivoli so komaj čakali, da bi prišli v vas. Akelnega tuljenja jim skoraj treba ni bilo, in pridrveli so skozi vrata kakor vihar, da se je množica razpršila na levo in desno.

»Preštejte jih!« je zavpil Mowgli zaničljivo. »Mo-

30

rebiti sem vam ukradel enega, dva. Preštejte jih, zakaj ne bom vam več pasel. Ostanite zdravi, otroci ljudi, in zahvalite Messua, da ne pridem v vas s svojimi volkovi ter vas ne gonim po cesti gor in dol.«

Zasukal se je na peti in odšel s Samotnim volkom. Ko pa se je ozrl proti zvezdam, se je čutil srečnega. Ne bom več spal v pasteh, Akela. Vzemiva Shere Khanovo kožo in pojdiva odtod. Ne, nič žalega ne storimo vasi; Messua je bila dobra do mene.«

Ko je mesec vzel nad planjavo, da je bila videti bela kakor mleko, so prestrašeni vaščani videli Mowglija, ki je hitel v družbi dveh volkov in s svežnjem na glavi preko planjave z enakomernim volčjim korakom, ki povziva dolge milje kakor ogenj. Spričo tega so še glasnejše bebnali po tempeljskih zvoncih in še glasnejše trobili na školjke. Messua je bradko plakala, Buldeo pa je zaokrožil zgodbo o svojih prigodah v džungli in dejal na koncu, da je Akela stal na zadnjih nogah in govoril kakor človek.

Mesec je pravkar zahajal, ko je Mowgli dospel z obema volkoma do brda, kjer se je dvigala skala posvetovanja, in se je ustavil pri votlini matere Volkulje.

»Segnali so me iz človeškega krčila, mati,« je zavpil Mowgli, »toda prihajam s kožo Shere Khana, da držim besedo.« Mati Volkulja je prišla z mladici iz votline in oči so ji vzžarele, ko je videla kožo.

»Saj sem mu povedala tisti dan, ko je tlačil glavo in pleča v to votlino in ti stregel po življenju, Mala

žaba — saj sem mu rekla, da bo nazadnje lovec on, ki je bil zalezovan. Dobro si naredil.«

»Mali brai, dobro si naredil,« je dejal globok glas v goščavi. »Samotno nam je bilo v džungli brez Tebe,« in Bagheera je pritekla k Mowglijevim golim nogam. Skupaj so splezali na skalo posvetovanja in Mowgli je razgrnil kožo po ploščatem kamnu, kjer je Akela navadno sedel, ter jo pritrdil s pomočjo štirih stebel trsa. Nato se je Akela vlegel nanjo in se je oglašil s starim klicem: »Glejte — dobro pogledajte, volkovi!« prav kakor se je bil glasil takrat, ko so prvokrat pripeljali Mowglija na skalo posvetovanja.

Odkar je bilo krdelo odstavilo Akelo, je bilo brez voditelja in je lovilo in se bojevalo, kakor jih je bila volja. Klicu so se odzvali iz navade; nekateri njih so ohromeli, ker so zašli v pasti, drugi so šepali vsled strelnih ran, drugi so bili zopet grlnavi, ker so vživali slabo hrano, mnogo pa jih je manjkalo. Prišli pa so na skalo posvetovanja vsi, kar jih je bilo ostalo, da so videli Shere Khanovo progasto kožo na skali in orjaške kremplje, ki so bingljali na koncu praznih sap. Tedaj se je oglašil Mowgli in zapeel spev brez rime, pesem, ki mu je sama po sebi vrela na jezik. Pel je na ves glas, skalal po pokljajajoči koži sempatja in si delal takt z nogami, dokler mu ni pošla sapa. Sivi brat in Akela pa sta tulila med posameznimi stihii.

(Dalje pril.)

Mag. št. 19307/ref. II.

Razglas.

Dimnikarska zadruga je mestnemu magistratu naznanila, da v mnogih hišah pri dimnikih vralic sploh ni, ali so poškodovana, ali pa tako založena, da dimnikar do njih ne more. Zato mestni magistrat vse hišne posestnike pozivlje, da te nedostatke pri dimnikih v najkrajšem času odstranijo. Mestni gasilski urad bo še pred pričetkom zime pregledal vse dimniške naprave v celem mestu ter vsacega hišnega gospodarja, v čegar hiši bi dimniki ne bili v redu, naznanil mestnemu magistratu v kaznovanje.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 31. avgusta 1926.

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

➔ ZAHTEVAJTE PONUDBO! ➔

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 12, II. nadstropje.

VLADNI SVETNIK
DR. MARKO IPAVIC
KRISTA IPAVIC
ROJ. SZANTNER
POROČENA
MARIBOR-LJUBLJANA 1. 9. 1926

Blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi

znamke

Gritzner, Adler, Phönix

za dom, obrt in industrijo. Pouk brezplačen, ugodni plačilni pogoji. Tudi na obroke. Večletna garancija.

Od dobrega najboljši je švicarski pletilni stroj „DUBIED“

Josip Petelinc, Ljubljana

„GROM“ CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDIČJSKI BUREAU
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.
Nazov brojevkam: „GROM“. Telefon int. št. 45-4.
PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Bakek.
Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.
Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

Potnike

dobro vpeljane sprejme vinska trgovina. Ponudbe in zahteve naj se pošlje na oglasni zavod Kopitar, Ljubljana, Čopova 21/III. pod »vinska trgovina«.

Naročajte

„Narod. Dnevnik“.

Mali oglasi.

Za vsako besedo se plača 50 par, za debelo tiskano pa Din 1.—

MODROCE

iz najboljšega domačega in češkega platna, posteljne mreže, zložljive postelje, otomane, dekoracijske patent divane in tapetniške izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN, tapetnik

Ljubljana, Krekov trg 7.

PREMOG - ČEBIN

Wolfova 1/II. - Telef. 56.

Iščem

malo, mirno sobico, tudi na periferiji mesta. Prosim naslove na upravnishstvo »Nar. Dnevnika«.

Knjigovodja - bilancist

išče mesta pri kakšni industrijskem podjetju. Podpisane nudbe pod »Knjigovodja« na »Narodnega« Dnevnika.

Na dobro

domačo hrano se sprejmejo abonenti. Stari trg št. 34/II., levo vrata št. 1.

Stekleno

strešno opeko imajo stalno v zalogi Združene opekarne d. d. v Ljubljani.